

ОБРАЗОВАНИЕТО В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2019/2020 УЧЕБНА ГОДИНА

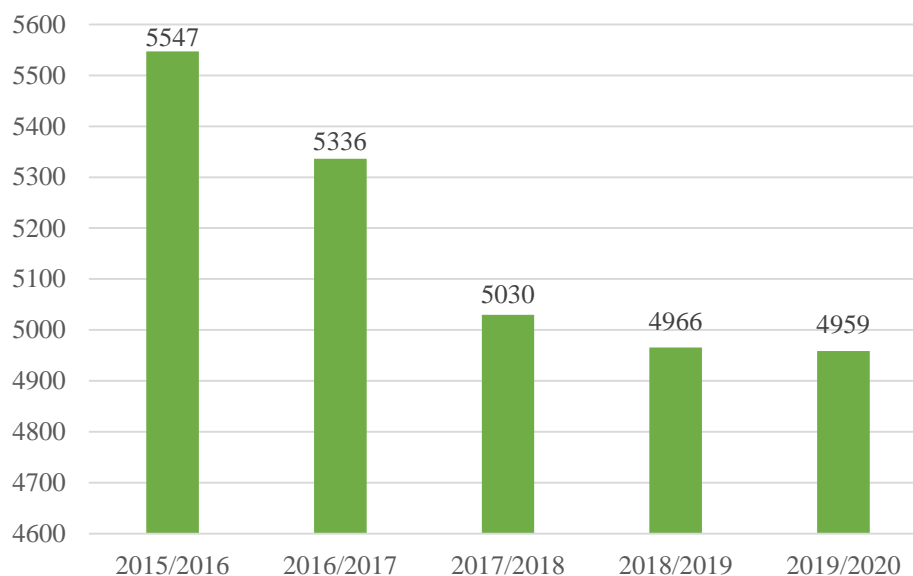
Основните резултати от проведените на територията на област Добрич от Националния статистически институт (НСИ) годишни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции, показват, че:

- През учебната 2019/2020 година в детски градини са записани 5.0 хил. деца, или с 0.1% по-малко в сравнение с предходната година.
- В началното образование (I - IV клас) се обучават 5.3 хил. ученици, а в прогимназиалното (V - VII клас) – 4.5 хиляди.
- Завършилите средно образование през 2019 г. в общообразователни и професионални училища са съответно 538 и 412 ученици.
- Записаните в степен „професионален бакалавър“ на висшето образование за академичната 2019/2020 година са 732.

Предучилищно образование

През учебната 2019/2020 година броят на самостоятелните детски градини с директор в област Добрич е 84 при 1 840 за цялата страна. Броят на децата, настанени в детски градини през учебната 2019/2020 година, е 4 959, което е със 7, или с 0.1% по-малко в сравнение с предходната учебна година. Обхватът на децата в детските градини, изчислен чрез груповия нетен коефициент на записване¹, нараства с 1.5 процентни пункта, като през учебната 2019/2020 година достига 76.6% (за страната 78.7%).

Фиг. 1. Децата в детските градини

¹ Груповият нетен коефициент на записване на децата в детските градини се изчислява в проценти като отношение на броя на децата в детските градини във възрастовата група 3 - 6 години към броя на населението в същата възрастова група.

Средният брой деца в една детска градина за област Добрич е 59, като за градовете е значително по-голям - 133, а за селата - 24. Една група се формира средно от 20 деца, съответно 22 в градовете и 17 в селата. Средният брой деца, формиращи една група, през предходната година е бил 20. Местата в детските градини на областта са 6 528. В област Добрич на 100 деца са осигурени 131.6 места при 107.6 за страната.

Педагогическият персонал, зает в детските градини, е 525, от които 495 са детски учители. В сравнение с предходната учебна година общият брой на педагогическия персонал нараства с 1.4%. През учебната 2019/2020 година 70.3% от педагогическия персонал е над 40 години, а само 1.5% са под 25 години.

Общо образование

Към 1.10.2019 година учебни занятия в област Добрич се водят в 59 общообразователни училища (при 1 963 за цялата страна), от които 3 начални, 34 основни, 5 обединени, 3 гимназии и 14 средни училища (СУ). В сравнение с предходната учебна година общият брой на общообразователните училища се запазва. Учениците са 12 432 разпределени в 601 паралелки. В една паралелка в общообразователни училища се обучават средно по 23 ученици (при 21 за цялата страна). В сравнение с предходната учебна година броят на учениците в общообразователните училища намалява се с 516 ученика, или с 4.0%.

През учебната 2018/2019 година 563 ученици са напуснали общообразователните училища в област Добрич, от които 509 в основното образование. Най-голям е относителният дял на учениците, които са заминали в чужбина - 188, или 36.0%, следван от дела на напусналите по семейни причини - 157, или 30.8%, и на напусналите поради нежелание да учат - 19.4%.

През 2019 г. основно образование в общообразователните училища са завършили 1 292 ученици, а средно образование - 538 души.

Относителният дял на децата в общообразователните училища, изучаващи чужди езици в началните класове (I - IV), е 79.4%, като от тях най-голям е делът на изучаващите английски език - 87.6%. Само 17 деца от началните класове в областта изучават два чужди езика.

Учителите (вкл. директорите и помощник-директорите с преподавателска заетост) в общообразователните училища през учебната 2019/2020 година са 1 254. Жените преобладават в учителската професия, като съставляват 84.3% от общия брой на учителите в областта.

Към 1.10.2019 г. в областта функционират 3 частни общообразователни училища, като в тях са записани общо 175 ученици, или 1.4% от общия брой на учениците в общото образование.

Професионално образование и обучение

Професионалното образование и обучение в област Добрич през учебната 2019/2020 г. се осъществява в 9 професионални гимназии и 1 спортно училище. Общият брой на учащите в професионалното образование и обучение през тази учебна година е 2 957 и в сравнение с предходната учебна година намалява с 87, или с 2.9%.

В професионалното образование преобладават момчетата, които са 58.0% от общия брой на учениците в тази образователна степен.

През настоящата учебна година учителите (вкл. директорите и помощник-директорите с преподавателска заетост) в професионалните училища са общо 265. Преобладаващата част от тях са жени (70.2%).

През 2019 г. средно образование в училищата по изкуствата, спортните училища, професионалните гимназии и професионалните училища с диплома са завършили 412 души, като завършилите в програми за придобиване на втора и трета степен професионална квалификация през 2019 г. са съответно 121 и 291 души.

При завършилите програми за придобиване на трета степен професионална квалификация най-висок е относителният дял на учениците, изучавали специалности в областите² „Стопански науки и администрация“ - 50.4%, следван от този на учениците в „Услуги за личността“ - 18.6%.

В програми за професионално обучение срещу заплащане за придобиване на степен на професионална квалификация в центрове за професионално обучение, професионални гимназии и професионални колежи в област Добрич са записани 332 лица на възраст 16 и повече години. По степени на професионална квалификация разпределението им е: първа степен - 251, втора степен - 59, трета степен - 22.

Придобилите степен на професионална квалификация (ПК) в област Добрич през 2019 г. са 309, като най-много са получили първа степен – 233 души.

Висше образование

През учебната 2019/2020 година за придобиване на образователно-квалификационна степен (ОКС) „професионален бакалавър“ в коледжите в област Добрич се обучават общо 732 души, от които български граждани са 636, или 86.9%. Жените са 60.2% от записаните студенти. През учебната 2019/2020 година броят на студентите в коледжите намалява с 4.2% в сравнение с предходната учебна година. Новоприетите студенти са 262 души, от които 86.3% са български граждани.

През 2019 г. ОКС „професионален бакалавър“ са придобили 186 студенти, от които 90.3% са български граждани. Дипломираните се са в специалности от тесни области на образованието³ „Образование“, „Персонални услуги“, „Селско стопанство“ и „Информационно-комуникационни технологии“.

Преподавателите в коледжите в Добрич са 24, като от тях на основен договор са 17, или 70.8%.

Образователна и научна степен „доктор“

Към 31.12.2019 г. в област Добрич се обучават общо 3 докторанти, като от тях 2 са жени. В областта няма новоприети докторанти и придобили образователна и научна степен „Доктор“.

² За професионалното образование и обучение областите на образование са представени според Списъка на професиите за професионално образование и обучение (утвърден със Заповед № РД 09-413/12.05.2003 г. на министъра на образованието и науката).

³ Съгласно Класификацията на областите на образование и обучение (КОО-2015, ДВ, бр. 46 от 17.06.2016 година).

Методологични бележки

Статистиката на образованието е изградена на базата на Регламент № 452 от 2008 г. на Европейския парламент и на Съвета относно изготвянето и развитието на статистиката на образованието и ученето през целия живот, действащата нормативна уредба на България в областта на образованието, Международната стандартна класификация на образованието (МСКО) - ревизия 2011 г. (ISCED 2011), и съпътстващите я методически ръководства.

МСКО е създадена да служи като рамка за класифициране на образователни дейности в определени програми и свързаните с тях квалификации в международно признати категории. Основните понятия и определения на ISCED са планирани да бъдат международно валидни и съпоставими в пълния обхват на образователните системи. Класификацията се основава върху три компонента: международно одобрени понятия и определения, класификационни системи и картографиране на образователни програми и свързаните с тях квалификации в страните по света.

Националният статистически институт провежда ежегодни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции.

Образователни институции са тези, които директно провеждат обучение по образователни програми с учаци в организирани класове (групи) на място или чрез дистанционна форма на обучение. Провежданите в тях програми водят до придобиване на степен на образование и/или степен на професионална квалификация. Неформалното образование и самостоятелното обучение не попадат в обхвата на образователната система според използваните дефиниции на МСКО 2011.

Чрез своите изследвания НСИ се стреми да установи броя на учащите в системата на образованието към определена дата на наблюдение. На тази основа се изчислява международно възприетият показател „степен на участие на населението в образователната система“ като относителен дял на записаните ученици от определена възрастова група към броя на постоянното население на страната от същата възрастова група.

Повече информация и данни за статистиката на образованието могат да бъдат намерени на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Образование и учене през целия живот“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=42).